

Katowice, 29 września 2011r.

WPN.070.34.2011.DC

Według rozdzielnika

W związku z licznymi interwencjami związanymi z niszczeniem siedlisk lęgowych chronionych gatunków ptaków wykorzystujących budynki mieszkalne jako siedliska lęgowe oraz nawiązując do pism z 2009r. i 2010r. (pisma nr RDOŚ-24-PN/66310/82/09/dc z 27 kwietnia 2009r. i RDOŚ-24-PN/66310/96/10/dc z 2 sierpnia 2010r.) ponownie przesyłam informację o zasadach postępowania przy planowaniu i wykonywaniu prac związanych z termomodernizacją budynków, z prośbą o możliwe szerokie rozpropagowanie i stosowanie przy realizacji zadań bieżących zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

W stosunku do dziko występujących zwierząt objętych ochroną zgodnie z art. 52 ust. 1 pkt 4 ustawy z 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, uszczegółowionym zapisem § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną, obowiązuje zakaz niszczenia ich siedlisk i ostoi. W świetle art. 5 pkt 18 ustawy o ochronie przyrody jako siedlisko roślin, zwierząt lub grzybów przyjmuje się obszar występowania roślin, zwierząt lub grzybów w ciągu całego życia lub dowolnego stadium ich rozwoju. Miejsca lęgowe ptaków chronionych, zlokalizowane na budynkach mieszkalnych (m.in. w stropodachach) należy więc traktować jako ich siedliska, podlegające ochronie prawnej. W związku z tym każdy przypadek podjęcia prac remontowych, w tym prac termomodernizacyjnych w sposób skutkujący zniszczeniem siedlisk, gniazd lub jaj, a także płoszeniem lub niepokojeniem ptaków objętych ochroną, bez zezwoleń odpowiednich organów narusza zakazy wymienione w ww. rozporządzeniu Ministra Środowiska oraz ustawach z 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody i z 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska.

Wykonywanie czynności skutkujących ograniczeniem dostępu ptaków do miejsc ich regularnego występowania i rozrodu (np. zamykanie otworów wentylacyjnych, zabezpieczanie szczelin i ubytków w elewacjach itp.) na budynkach zasiedlonych przez ptaki należy kwalifikować jako niszczenie miejsc lęgowych i schronień tego gatunku, a zatem jako naruszenie zakazu, o którym mowa w art. 52 ust 1 pkt 4 ustawy o ochronie przyrody. Wykonywanie tego typu prac bez zezwolenia stosownego organu, stanowi łamanie przepisów dotyczących ochrony gatunkowej. Zgodnie z art. 56 ust 2 pkt 2 ww. ustawy prace tego rodzaju mogą prowadzone wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Uzyskania zezwolenia nie wymaga jedynie usuwanie od dnia 16 października do końca lutego gniazd ptasich z obiektów budowlanych i terenów zieleni, kiedy wynika to ze względów bezpieczeństwa lub sanitarnych.

Przed przystąpieniem do wykonywania termoizolacji budynków należy zatem wystąpić do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach o wydanie zezwolenia w trybie art. 56 ust 2 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody na odstąpienie od zakazu, o którym mowa w art. 52 ust 1 pkt 4 tj. o zezwolenie na niszczenie siedlisk i ostoi ptaków. Decyzja regionalnego dyrektora ochrony środowiska wydana w ww. trybie nie ma związku z regulacjami i jest niezależna od decyzji związanych z wymogami prawa budowlanego.

Zgodnie z § 10 ww. rozporządzenia, sposoby ochrony gatunków dziko występujących zwierząt, w tym osobników jerzyka, kawki, kopciuszka, oknówki, wróbla, które występują prawie wyłącznie na osiedlach mieszkaniowych w miastach, polegają m.in. na dostosowaniu terminów i sposobów

wykonywania prac budowlanych, remontowych i innych do okresów lęgów, rozrodu, bądź hibernacji (w przypadku nietoperzy).

Ponieważ decyzje na niszczenie siedlisk i ostoi wydaje regionalny dyrektor ochrony środowiska, to kierując wnioski o wydanie ww. zezwoleń wskazane jest załączenie do wniosku ekspertyzy wykonanej przez ornitologa. Dokona on oględzin budynku i wskaże istniejące lub potencjalne miejsca lęgowe ptaków, a także określi sposób kompensacji utraconych siedlisk podczas prowadzenia prac termomodernizacyjnych np. poprzez zawieszanie skrzynek lęgowych dla ptaków na elewacjach budynków, w których zlokalizowane są zamknięte otwory wentylacyjne i szczeliny w budynkach.

Przydatne informacje zamieszczone zostały na stronie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach <http://katowice.rdos.gov.pl> w zakładce ochrona przyrody/ochrona gatunkowa. Załączona ekspertyza ornitologiczna wraz z ww. dokumentami ma zadanie usprawnić wydanie zezwoleń z uwzględnieniem ochrony wszystkich gatunków mogących zasiedlać budynki i umożliwić niekolizyjne przeprowadzenie prac termoizolacyjnych budynków.

Podkreślam, że zniszczenie siedlisk i miejsc lęgowych jerzyków stanowi naruszenie obowiązujących przepisów art. 52 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody i zgodnie z art. 127 tej ustawy podlega karze aresztu albo grzywny. Przedmiotowe działania noszą znamiona naruszenia zakazów, o których mowa w art. 127 pkt 2e ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku oraz art. 181 § 3 kodeksu karnego mówiącego, że kto niezależnie od miejsca czynu niszczy albo uszkadza rośliny lub zwierzęta pozostające pod ochroną gatunkową powoduje istotną szkodę.

W przypadku prowadzenia prac budowlanych mogących zagrozić ptakom bytującym na terenie inwestycji lub ich siedliskom, organ nadzoru budowlanego, zgodnie z art. 50 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane (Dz. U. Nr 207 poz.2016 z 2003 r. z późn. zm.) zobowiązany jest do podjęcia interwencji poprzez wstrzymanie robót na drodze postanowienia.

Mając powyższe na uwadze, wszelkie prace prowadzone na elewacjach, wykorzystywanych przez ptaki jako miejsca lęgowe będą stanowiły naruszenie obowiązujących przepisów prawa

W związku z tym proszę o podjęcie stosownych działań zgodnie z posiadanymi kompetencjami, a także o jak najszybsze przekazane ww. wytycznych, aby uniknąć w przyszłości przypadków niszczenia siedlisk i gatunków objętych ochroną.

wz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

w Katowicach

Regionalny Konserwator Przyrody

mgr Jolanta Prażuch

Otrzymują:

1. Urzędy Miast, Urzędy Miast i Gmin, Urzędy Gmin – wszystkie Wydziały Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego, Ochrony Środowiska
2. Starostwa Powiatowe – wszystkie
3. Powiatowi Inspektorzy Nadzoru Budowlanego – wszyscy